

SABADELL FEDERAL

Setmanari Porta-veu del Partit Federal

ANY II.

Núm. 47

DISSABTE 1 Agost de 1914

Els originals no's tornen

Subscripció mensual, 50 cts.

Nombre solt, 10 cénts.

Redacció i Administració

JARDÍ, 7 i 9

Dels articles ne son responsables els seus respectius autors

La guerra austro-serbia

La conflagració europea o els deliris de sang

«Oh patria! oh patria! nombre más funesto no se ha inventado nunca, tu eres la fautora de todos los crímenes, tu enloqueces al hombre y lo conviertes en fiera.

F. PI Y MARGALL.»

Novament el crit de Patria ha enfellonit dues nacions i pretenen rentar son honor a la palestra incivil a copia de sang.

Altrement les armes destructores triomfarán follament. La dinamita, la ametralladora i tots els fetos inhumans que ha creat l'home, serán els factors malvats per la cruenta consumació del gran fatricidi que ara comença.

Homes amb homes, germans amb germans s'oblidaran del sentiment i de la raó i es llençarán a la brega com feres selvatjines, usant barbrement tot l'ingeni malvat que han creat les ambicions.

Després del epílec de la guerra rusa-japonesa, el desastre més gran que s'ha conegut i que costá la vida a més de 225000 homes, es possible que comensi a hores d'ara el próleg de la criminalitat més barbre que's podia concebir i aixó seria si es portés a terme una paorosa guerra europea.

Si no ve un *entente* amb el pacte austro-serbi, unicament ens queda un raig d'esperança confiant amb els homes que caminan cap a la evolució que podrien evitar la tragedia si pensen que per sobre la paraula

honor tenen un ideal que está per demunt de tots els odis i les miseries que aclaparen els homes i els pobles.

Empró ay! que aixó ens fa neixer el dubte, quin será llur procedir? Es veritat que la Alemanya compta amb 110 diputats socialistes i mes 4 mil·lions d'afil·liats, però també hi pesa amb desmasia l'esperit patrioter.

Aixís mateix França compta amb una majoria d'homes que tenen els ulls fets a l'evolució, però cal reconeixer que n'hi ha molts que's dolen fonament de l'agravi del 1870 i l'Alsacia i Lorena es la nina dels seus ulls.

No per aixó aquestes raons ens deuen desalentat puig es possible que triomfi avans que tot la consciencia dels homes rectes que somnien amb la germanor i la pau del univers.

Si els procediments del gran Tolstoy no son suficients per a vencer l'amenaça cal recórrer a les mides més enérgiques que sien a nostre alcanç. Avans que'l desastre, la vaga general per a tot Europa i tots ferem un. Avans que sucumbir sots el fatídic nom de Patria, apel·lem a tots els medis que'ns indueixin els aconteixements.

LA MORDAÇA

Per vergonya nostra, encare soportem una llei iníqua, vergonyant, que impera damunt nosaltres com una amenaça a les nostres estridències, com un obstacle a les nostres expansions, que a voltes es converteix en presó i a voltes es converteix en exil.

A Espanya s'ha de cridar sense fer soroll, s'ha d'actuar en silenci, veladament, perquè fer-ho al revés, equival un càstig; se pod fer tot fins al límit de la llei, infringir aquest límit es anar ja en contra de la mateixa, i la llei es el senyor feudal que ahir dictava justícia dessota les amples voltes de son palau, es el jutge que avui l'aplica des dels palaus fets expressament. El temps passa, però no en va. Dintre el nostre cor d'homes hi conservem, ben viu, aquell barbre adagi «ull per ull i dent per dent». Que tu infringeixes la llei, que tu ataques a institucions elevades, que tu crides fent soroll, que tu actues estridentment? doncs te correspon un càstig, càstig que se te imposa en nom de aquesta llei, que vol dir equitat i que vol dir justícia.

* * *

A Terrassa, la veïna ciutat, tres homes sofreixen presó castigats per la llei de jurisdiccions. Dos d'ells tenen la condemna dictada ja fa temps, l'altre se li ha de fer el consell de guerra que ha d'aplicar-li. Per aquets tres homes, tots els que tenen un cor generós, curull d'amor i sentiment per al pròxim, s'han posat a llur costat i han fet per ells tot lo que humanament han pogut, per a obtenir la seva llibertat.

A la ciutat nostra, la Lliga de Defensa dels Drets del Home organitzà dies passats un míting a favor seu i en contra la llei que els reté lluny dels pares, lluny de l'esposa, lluny de les amistats...

Per aquest míting convidaren a les entitats sabadellenques representatives de tots els ordres socials, totes hi enviaren llur adhesió, salvant escases excepcions entre quines convé esmentar la de la Lliga Regionalista i la del Centre Català.

* * *

De la Lliga no ho trobarem estrany, per que a la Lliga hi cab tothom, des dels que

poden caurer en aquella llei fins els executors de la mateixa. Però sí del Centre Català, ja que un dia—que no ho creiem—es facil que caigui dessota la mateixa en una de les campanyes que pod fer en virtut de les seves intransigències patriòtiques.

Però com que aquesta Lliga de Defensa i els mítings que organitza som només que *sans culottes* els que'ls integrem, ells no poden fregar-s'hi; que vol dir que la llei fassi víctimes i les ergàstules només serveixin per aquets? Ells n'estàn ben lluny de caurer en aquets pecats, perquè els seus ideals de botiguer reservat i discret, els fan cridar quan els hi convé i els fan actuar quan la lluita es més calmosa. Tant sols algún romàntic exaltat podrà caurer-hi, però aquets només suren de tant en tant, l'ambient que respiren els adúltera desseguit les seves ideologies i els hi aplaca al moment les seves estridències.

Ells criden ¡visca Catalunya!, però també tot cridant aquest nom august, s'hi pod oposar el de ¡mori l'hipocresia! perquè davant la llei no pod haver-hi classes, perquè la llei es feta per tots i per tothom, per això nosaltres ens extranya aquesta indiferència i aquesta manca de voluntat i d'amor al proïsme en una gent que no poden negar el seu concurs en aquesta obra humanitària de deslliurar als empresonats, més encare essent gent que alguna volta també la llei ha castigat les seves imprudències periodístiques. Diuen que una vegada el senyor Modest Duran quan se publicaba el setmanari «Lo Catalanista»—si mal no recordem—van denunciar un article seu insertat en aquelles planes i el senyor Folguera i Duràn, que en aquella època anava a començar unes vacances estivals, va fer-se seu l'article del senyor Modest, per a no produir, en la llar d'aquest, disgustos familiars i per a no amargar-li unes ben delicades delícies nupcials. Perquè, doncs, no pod el senyor Folguera, en nom d'aquella presó que generosament sofria, sinó imposar, al menys fer remarcar que aquestes campanyes siguin apoiades?

Això era ahir, quan tenien vint anys, i als vint anys no es pensa gairebé, i avui que

aquella gent ha crescut, élls i el seu negoci, s'han cuidat de plantar a la porta del seu centre, al pal de llur bandera i a la redacció del seu diari, una branca d'olivera ben grossa i ben visible.

A voltes nosaltres ens havem penedit, al veure tot això, d'haver cantat «Els Segadors» alguna vegada. Avui per avui, la barretina d'insurgent catalanista serveix per a fer mes factible l'aplicació d'aquesta llei, que, a més a més d'ésser una mordaça, es converteix a voltes en un llarg exil, a voltes en un llarg captiveri.

L'ESCUPINADA DEL "DIARI DE SABADELL"

En l'edició del «Diari de Sabadell» del dijous passat dedica als que escriuen el SABADELL FEDERAL una indigne, una brutal, una estúpida nota política que sembla mes propia de la ploma d'un desequilibrat que no pas d'un redactor amb solvència.

No tenim ara ni temps ni espai per a contestar tal escupinada. Tot esperant fer-ho la setmana vinenta, li hem d'advertir que vivim en un quint pis i ells que forsosament han de viurer en els baixos, la seva escupinada anirà a llur propia epidermis que per ésser molt groixuda no es facil que'ls hi fassi neixer dolentes purulencies.

ECOS

Avui, la Festa Major... No sabem pas que dir-vos dels festetjos que's faràn perque tots han sigut fets en altres anys. Amb tot, n'hi ha un que per primera vegada serà efectuat als nostres carrers. Ens referim a la Festa de la Flor. Voldrem veure a les nostres noies clavant una flor a l'americana d'un home i quina mercè ha d'agraciar aquest amb unes quantes monedes. Voldrem veure a n'algunes d'aquestes noies amb quina gentilesa i amb quin desprendiment aturen un jove, quan n'hi han d'elles que sembla que tinguin la vergonya per divisa.

A l'Anglaterra això se fà de diversa manera, enlloc de dar una flor, se fan, mutua-ment, un petó. Creiem que això últim seria més pràctic i més factible en tots els ordres... Oh la inefable delicia de poguer besar els llavis sanguinis, vermellissims, com una rosa a mig badar, d'unes belles i gentils postulan-tes que coneixem!

Havem saludat a la gentil dameta Florinda Bruguera que torna a ésser entre nosaltres. Ja ha tornat apareixer en els escenaris de les nostres societats, en la que l'elevan a la categoria d'actriu i l'exalten com una dama de professió.

Digne d'aplaudir es la labor artística que realitza la Bruguera; pensem que aixís, entre els aplaudiments d'aquesta gent que freqüentaven aquestes reunions familiars dites societats, se formà una gran dona i una gran actriu anomenada Xirgu. Perquè, doncs, no exaltar a que continuï en aquest treball aquella que essent avui un senzilla aficionada, pod ésser demà una bona actriu?

Dintre el nostre cor de joves sentimentals, havem tingut una alegria i una satisfacció al saber que la Mdme. Caillaux ha sigut absoluta. I qui haurà triomfat, la dona o la llei? Perquè el seu perdó significa més que la raó dels seus dispars, significa la culpabilitat del pobre Mr. Gaston Calmette, insidiós i malèfic, al publicar aquelles cartes que pertorbaren la tranquil·litat conjugal dels esposos Caillaux.

Amb la dona ha triomfat l'amor, amb la absolució ha triomfat la justícia, però amb tot, el veredict de d'inculpabilitat no tornarà, tal com era abans, la dolça felicitat en la intima llar dels dos esposos, però tampoc la condemnació dels mateixos hauria fet ressuscitar an en Calmette. I aixís, en contra lo que deia Mr. Chemú, ha hagut de recaurer la responsabilitat de la mort sobre el mort mateix, al pronunciar el jurat ses difinitives paraules.

A poguer ésser, ens inclinariem davant de la Mdme. Caillaux i, capell en ma, li fariem ofrena del nostre homenatge mes respectuós tot besant-li les seves mans, que malgrat lo que diguin tots els seus detractors, no son encare tacades com les de la Lady Macbeth.

IDEOLOGIES

La guerra

La guerra, que sempre es injusta, pod definir-se amb una sola paraula: la violència.

Un llop famolenc trova un anyell en el bosc, s'hi tira al demunt, el mata i se'l menja. Aixó es la guerra; perquè per a que hi hagi guerra no es pas necessari que la força dels dos combatents sigui igual. Es una gran condició per a la guerra l'èsser molt més fort que l'adversari.

Un altre llop trova al llop matador del anyell. Li vol pendrer la presa, grinyola i ensenya les dents. S'entaula la lluita entre els dos llops: doncs aixó també es la guerra; car perquè hi hagi guerra no es fa pas precis que'ls dos combatents siguin de diferenta especie o de diferenta familia. Germans amb Germans es baten també sense pietat.

Aprés arriba l'home: ardit vol castigar al llop qui se l'hi ha menjat llur anyell—car el càstig es el distintiu del home—i amb llur bastó, o amb llur matxet, o amb llur maüser entaularà la lluita. Aixó també es la guerra.

Es molt possible que'l dret estigui de banda de l'home i no de la banda del llop. Però no es perquè l'home tingui raó per lo que occirà al llop, sinó perquè te més força. Encar que no tingués raó triomfaria, car es el més poderós.

Aquesta es la única escencia de la guerra: assegurar el triomf del més fort, no del més just. I aixó es sempre una violència, es sempre una tirania, es sempre una injusticia.

LUDOVIC PETRUS.

PLAFONS

Andrómeda

*En el repós dolcíssim de la serena nit
l'espai sens fites mostra's rublert de meravelles.
L'immensa Via lactea ha desclós ses poncelles;
Andrómeda's destria brillant vora el zenit.*

*Entre lligams la verge retorsa's en son llit
veient el monstre horrible; ses llágimes mes belles
amb el tintilleix plouen trémol de les estrelles.
Pregon gemec devalla del fons de l'Infinít.*

*Amb resplendors sinistres avensa la Ballena
solcant l'aigua negrosa. Perseu que amb potent
l'ha occit dut per les ales lleugeres de Pegás [braç
deslliura a la princesa; el pur amor l'emmena...*

*En l'atzur palideigen les lluminoses flos
i l'auba que s'acosta desfà 'l somni joíós.*

LLUIS SALVADOR.

Flors de martiri

Per en F. Moliner Salcedo

Tots els ideals tenen els seus màrtres i en totes les lluites humanes la raça dels vençuts; nostres ideals lliberadors fundament humans son causa de que alguna vegada caiguin Germans del ànima entre les malles de la llei i passin hores de dolor entre les fredes parets de l'ergástula; i el poble, aquest poble que sofreix i per quina llibertat lluiten els idealistes, no té per ells, un ram de llorer, passa silenciosament el misteri tràgic dintre les ànimes caigudes i apenes tenen altre companyia que la d'uns quants que demà cauràn com ells o que en son front porten el senyal de passades opressions.

Si les hores de dolor que passen per tu oh poble! aquests selectes de l'esperit, poguessin pendre forma humana veurías passar per els teus ulls en ideal romiatje tota la gamma de miseries que t'ofeguen, totes les tiranies que blaeixen el teu esperit i veurías també allà en pregona llunyania l'horitzó de dies nous i en la pira santa del ideal renovador cremaria un passat dolorós i amarg.

Flors de martiri son els que per amor a un ideal d'avenç, cauen entre la prosa dels códics, per ells el fel de la ingratitut de les multituds esclavitzades, per ells les lleis de tirania que per sarcástica ironia son sustentadores de la pau dels pobles, per ells les hores grises de la solitud i mentres natura esclata cada dia i canten els aucells i la font remoreja evocant hores de dolça poesia, ells els caiguts, els proterbs, els pecadors, els romàntics veuen penetrar per una reixa esquifida un raig de sol que vivifica el cos i es per l'esperit font de vida.

Quant darrera nostre vinga una societat més justa i més humana, quant sien carn els ideals nostres, quant Justicia i Llibertat sien guia de multituds i no com passa a vegades esperó d'aventurers, serà arribada l'hora de les reivindicacions i les futures humanitats tindran per vosaltres un espiritual record.

Amunt cors abnegats, quant tot decau, quant les joventuts passen banals sense una actuació que sotragueji les entranyes de la multitud, quan se ceneix damunt l'humanitat l'orla tràgica de la guerra, quan les baixes passions envileixen als homes, vosaltres sou la esperança, sou l'ideal, sou els descendents

d'una raça que no morirà, no us dolgui veure erms els camps aont llençen la llevó santa de la redempció, sigueu la gota d'aigua qui forada la roca, forma la estelactita, i ensorra la montanya i en tan feu via, maleim tots an aquells qui porten dintre de l'ànima, el glàs dels sepulcres, excrem an els que s'arrosseguen com les serps, claps de llot en les aigües cristallines de l'Ideal, quines ànimes mai gaudiràn d'una hora santa d'emoció, d'una hora divina de febre idealista. I en la serenó de la nova aubada enlairem nostre penó de revolta per un amor, per un ideal, per la consagració definitiva del progrés humà.

Al ciutadà "Gladiator"

Aquesta setmana el ciutadà *Gladiator* torna a estampar el meu nom a les planes del «Diari de Sabadell». Es veu que s'ha empenyat en ferme cèlebre en contra de la meva voluntat. No m'agrada la celebritat: es massa pesanta.

No va quedar content la setmana passada en desmostrar-me que's un erudit, que aquesta setmana les enfila en demostrar-me que's un filosof. Em dedica un enfillal de sentències tan filosòfiques que m'han deixat tot astorat. Carai! Quin talent té aquest diantre de *Gladiator*.

Però malgrat llur talent, no m'ha dit encare amb claretat de que les vol, que's el que busca, allà on vol anar a parar. Diu que jo defujo una polèmica i que soc un mal polemista.

Veiam, vingui aquí, ciutadà *Gladiator*, i díguim: ¿Qui la busca la polèmica, jo o vostè? En les meves *Ideologies* no hi anotat mai el seu nom, i això que algunes vegades mereix una picadeta de dits per les *Acotacions* astultes que publica en el «Diari de Sabadell». Però sé on arriba la llibertat periodística, i respectuós amb el criteri agè, li deixat dir totes les tonteries que ha volgut sens que mai em posés enfront de vostè per a deturar-lo en llur camí. Vostè no ho ha fet això. Vostè sense més ni més s'ha posat enfront meu, i com una mena de guarda-civil literari m'ha exigit la meva cèdula personal per a que identifiqués la meva personalitat. ¿En nom de què i en nom de qui? ¿En nom de quina costúm, de quina llei,

de quin codi pod vostè exigir-me que jo identifiqui la meva personalitat, si vostè no identifica la seva? ¿En nom de quina gentilesa, de quina cavallerositat pod vostè exigir-me que jo pensi de determinada manera? ¿En nom de quina llibertat pod vostè ometre el nom de SABADELL FEDERAL quan anota el meu pseudònim en les seves *Acotacions*?

¿En nom de què? En nom d'una vanitat ridícula, que diu molt poc en prò del dret de ciutadania. Darrera de tot això ¿vol que jo m'ho prengui en serio? ¿Que som nois aquí? ¿Que no ho sab que la vida es un garbuix de tristeses i que una rialleta de tan en tan hi trova molt bon seient?

Après que jo, no puc fer-hi més; però el gest d'un home vanitos quan s'estarrufa'm fa molta platxeria.

Amb lo dit, ciutadà *Gladiator*, ja n'hi ha prou per dir-li que no m'agiti més; que jo no soc pas com les medicines que s'han de remourer abans de pendrer-les.

I aixís, quan vostè diu que «*Un bon polemista fa servir més el cap PER pensar, que les mans PER escriure*», jo dic que'ls peus serveixen per a caminar, per a dançar, per a tirar coces, per a tot, menys per a escriure aforístiques.

LUDOVIC PETRUS.

Bibliografia

«La Qüestió Ortogràfica. Les Nostres Beceroles», per e Josep Poal i Jofresa, notari —Imp. J. Horta. - Barcelona

Aquest nou llibre que ens ofereix el senyor Poal, té una finalitat lloable per tot conceptes: la de fer fàcil l'apendre i coneixer la llengua catalana; mirat solament sots aquest punt de vista, mereix tota la nostra admiració i respecte; además, en les seves planes es nota desseguida que l'autor és un fervent enamorat de la nostra parla, i és per això que la estudia, la analitza i la compara i cerca la manera de donar-li claretat, de fer-la comprensiva i perfecta per a que obtingui el cultiu i l'explendor que es mereix.

A no ésser que ja coneixem al senyor Poal tractant qüestions d'aquesta naturalesa, ens hauria sorprès bon xic, car en aquesta obra s'ens revela perfecte coneixedor i observador de la nostra llengua, tenint molt en compte els giros que pren segons el des-

capdellament de la oració, fent notar lo inservibles que resulten algunes lletres de nostre abecé actual, demostrant la necessitat d'afegir-ne alguna de nova, i ensenyant lo molt variables que resulten les normes que avui están més generalitzades en la escriptura de nostre idioma.

El senyor Poal, en aquestes qüestions gramaticals que ens ofereix avui, demostra obeir un criteri radicalíssim i clar, que, junt amb l'abecedari que creu deuría regir per a escriurer pràcticament el català, li donen un positiu valor i afermen una vegada més el coneixement que té dit senyor de la materia de que tracta.

Tot-hom qui s'interessi o tingui afició a estudiar la llengua catalana, tindrà molt gust en llegir aquest llibre, el qual li farà comprendre les lleis fonètiques de nostre llenguatge i farà interessar-lo en aprofundir el seu estudi i coneixement.

ORIFLAMA.

DE COL·LABORACIÓ

El proceso Caillaux

Otro *affaire* sensacional nos tiene otra vez sumergidos delante de Francia. Que tendrá, que tendrá esa Francia, ese París, que nos cautiva siempre con sus cosas grandes que pasan por encima de nosotros como inmensas alas de una ave ignorada, cuyo volateo imperceptible nos da una sensación extranya que nos roba nuestros sentidos como pasa ahora con el proceso Caillaux.

El proceso de Mdme. Caillaux... No veis en eso algo extraordinario, hijo solo de la esperitualidad de aquel gran pueblo? Si, es extraordinario el hecho de esa dama, de esa mujer que mata, a más de su amor, por su honor y por su honra, que el difunto Mr. Calmette iba vituperando desde «Le Figaro» con la publicación de unas cartas que se escriben en uno de esos grandes rasgos de sinceridad íntima. Però detrás de esas cartas, había algo más que una insidia de celos amorosos, había algo más grave, algo más importante, había interesantes negocios, confabulaciones bolsistas, maquinaciones políticas, ódios de partido, que el revólver de Mdme. Caillaux supo hacer callar a tiempo. Habría en España, habría en Ca-

taluña una mujer así? No, no lo podemos creer ni tan solo concebir. España ha tenido pocas mujeres célebres, no entendiendo por célebre la mujer que haciendo pagar muy alto el placer de disfrutar de sus hechizos y de sus bellezas, tiene una inmensa fortuna y muere llena de virtud y de respeto.

No hemos tenido una Cleopatra ni una Mignon, una Juana de Arco ni una María Antonieta, no hemos tenido mujeres que hacen caer ministerios ni cambien el régimen político. Y Mdme. Caillaux tiene algo de Juana de Arco y de María Antonieta, lleva algo de épico en su alma, algo fuerte, que bien pudiera ser una sutil y refinada dignidad que no le dejase pasar por alto los desvarios de Mr. Calmette.

Será condenada? Será absuelta? No lo podemos prever. Cuentan que la bella Friné para que le absolviesen de un delito, su defensor la hizo desnudar delante los jueces para hacerles ver el sacrilegio, la herejía que hubiera sido matar a una mujer de tan inmensa belleza. También los jurados, también los jueces que han de hacer justicia a Mdme. Caillaux habrían de despojar de la misma todo lo que es secundario en la causa, aún que sea lo principal, habrían de despojar los negocios interesantes, las confabulaciones bolsistas, las maquinaciones políticas, los ódios de partido, que influyen poderosamente en este proceso y tan solo conservar del mismo el gesto trágico de una dama que a más de matar por amor, mata por salvar su honor y su honra.

Y los jueces habrían de perdonarla forzosamente si es que tienen corazón, aún que bien podemos creer que un juez sin corazón no puede fallar causa alguna.

* * *

Habéis oído hablar en el tiempo en que fué muerto Mr. Calmette—nos es violento, como Mr. Decauci, remover sus cenizas—de una pitonisa llamada Mdme. Thebes que había ya predicho tal acontecimiento? Es la misma que dijo que no llegaría a reinar el archiduque Francisco Fernando, el príncipe heredero de Austria-Hungría, y fué muerto con su esposa en Sarajevo. La pitonisa tuvo razón en sus trágicos asertos.

Y bien, que harías lector mío, si alguna vez una mujer a lo Mdme. Thebes previera el futuro de tu vida y pusiera en tu frente

una diminuta, una sutil taca de sangre cuyo rojo escarlata brillara como un rubí?

Oscar Wilde pone en el protagonista de su novela «El crimen de Lord Arthur Savile» la misma duda, el mismo dolor, la misma tribulación que tendrías tú, que tendríamos nosotros al hacernos revelación semejante. Y el crimen de este Lord Arthur Savile consiste, después de pasar largo tiempo haciendo pruebas infructuosas en tirar al río, no a la pitonisa de hoy, sino a un quiromántico que vió en las líneas de sus manos la revelación de que sería un criminal.

No tendrá algo de verdad eso? Que relación tenía, a que ley obedecía que el quiromántico viese en las manos pálidas y aristocráticas de Lord Arthur la sentencia de su muerte, el hilo porque se aguantaba su vida? También ahora que relación tiene, a que ley obedece los asertos de esta pitonisa y la verdad de los mismos?

Por encima de nosotros, pobres mortales, se alza una muda e imperceptible fantasma que lleva escrito en el libro de nuestro vida todos los acontecimientos que nos pasarán. Si por acaso esta fantasma un día la encontraras por tu camino en forma de pitonisa o

en forma de quiromántico, y te hiciese revelaciones graves e inesperadas, que harías?

No se si sería a lo Lord Arthur, pero yo, en ese caso no tomaría la curva por la línea más apropiada. — FEDERICO REYES.

Noves

De la Comissió de Festetjos havem rebut dotze bonos de pá que havem repartit entre families menesteroses. Igualment havem rebut de la mateixa el programa oficial de les festes que's celebrarán durant aquets dies.

—Els programes de la Festa Major diuen que demá diumenge es ballarán sardanes a la plaça de Sant Joan.

No sabem que a Sabadell existeixi aquesta plaça, però si sabem que existeixen senyors amb prou desamprensió per a portar el seu verí místic fins a un programa de Festa Major.

—Ha tornat encarregar-se de la Secretaria del nostre Ajuntament en Feliu Pascual i Carol.

—El próxim dimarts tindrà lloc una reunió de sindicats obrers en son local social, Estrella 110, per a parlar de diversos i importants assumptes.

—Els nens i nenes de les colonies escolars, abans de sortir cap a l'estiueig, anirán a missa. Com que u'hi ha d'escoles no catòliques els hi haurán d'ensenyar el mecanisme de les pràctiques miseres perque puguin quedar com cal.

perança de salvació, sota el regim que gravà en la memoria de tots els espanyols, els noms de Cavite, Santiago i París.

No pod, no, donar més que fruits calamitosos la Monarquía i l'unitarisme.

La Monarquía necessita molts mil·lions per a sostenir el seu fauste irritant, i l'apoi dels polítics que de la cosa pública en fan una joguina quan no un lucratiu negoci.

L'Estat centralista, no pod menys que fer-se seves cada día més atribucions de les poques que queden als Municipis i a les regions, per a tenir amb que *entretenir* als famolencs burócrates que no pod *enviar-los-hi*, a més d'un exércit de cacies distribuïts per la nació, que'l representin *dignament*, que faigin sentir el feixuc pes de sa influencia enervadora.

La Monarquía, per a poder sostenir-se procura atraure's el militarisme i el clero, i al efecte els retribueix i subvenciona espléndidament i els fa objecte de tota consideració i de tot privilegi.

Aixís pod comptar amb la fidelitat i adhesió

—Havem rebut de l'Associació Protectora de la Ensenyansa Catalana, les bases per a un "Concurs per a la publicació d'un compendi d'Historia de Catalunya de caracter elemental". Ho publicarem pròximament.

—DE POLINYÀ.-Divendres passat deixà d'existir en el veí poble de Polinyà el malaguanyat jove i fidel company en Salvador Nava Balaguer, fill de nostre digníssim correligionari en Francesc Nava.

L'acte de l'enterro, que fou civil, constituí una veritable manifestació de dol, en el que hi assistí la majoria dels veïns d'aquell poble, prova evident de les moltes simpaties que disfrutava el finat. Nosaltres que coneixiem força al amic, no cal dir quant ens ha sorprès la terrible pèrdua, la quina plorem de cor, associant-nos a l'immens dolor que expirementa llur família, amb la fallida d'aquells vint anys que eren la joia esperançadora d'una llar.

De la FESTA MAJOR

CIRCOL REPUBLICÀ FEDERAL.—Durant les presents festes la nostra entitat celebrarà els següents festetjos:

Avui a les 9 de la nit, concert en els jardins per la Banda de cassadors de Mérida i a les 10 grandíols ball de nit per la mateixa Banda.

Demà a les 10 del matí grandíols concert, a les 5 de la tarde ball de quatre hores, a les 9 de la nit concert en els jardins, i a les 10 últim ball de nit, executant també tots els programes la citada Banda.

El saló de ball estarà espléndidament il·luminat i encatifat, siguent refrescat per ventiladors.

—Per a no disposar d'espai no podem publicar íntegres els festetjos que's celebraran avui, demà i demà passat, però no obstant, ferem menció dels més importants.

Dia 1. A set del matí concurs-cursa de 30 kilòmetres en bicicleta oferint-se valiosos premis.—A les nou obertura de l'exposició d'obres del pintor sabadellenc en Domingo Soler Gili en el saló de actes del Centre Català.—A dos quarts de deu comensament de la Festa de la Flor, quin producte serà destinat a beneficència.

Dia 2. A les quatre de la tarde Rúa Artística otorgant-se diferents premis en metàl·lic.—A dos quarts de deu funció de gala en el teatre Camps de Recreu estrenant-se l'òpera en tres actes d'en Saint Saëns "Sanson e Dalila", en un dels entreactes la orquesta executarà la sinfonia del "Tanhauser".

Dia 3. A les tres de la tarde concurs d'aplicació escolar entre els alumnes d'abdós sexes de les escoles locals, el qual tindrà lloc en el saló de sessions del nostre Ajuntament.—A la nit, després del castell de focs artificials, tindrà lloc el tradicional ball de beneficència en l'envelat oficial.

—Se celebraran festetjos en les diverses societats, balls en l'envelat oficial, sessions de cine i varietés en els teatres Camps, Cervantes, Euterpe i Imperial, partits de foot-ball en els camps de l'Atlètic i Sabadell F. C., i sardanes a la Plaça Major.

Impremta de J. Sallent i C.^a; Sant Quirse, 32; Teléfon 520

del exèrcit, i amb l'acció embrutidora a favor seu, dels clergues, en el púlpit, en el confessional i en el sí de les famílies.

No es estrany, doncs, que a un regim que vulga prevaleixer a pesar de la seva impopularitat i del seu fracàs, s'hi arrossolin tots els polítics intrigants i concupiscents, per a poder *esquilar* tranquil·lament al país a l'ombra del consentiment del poder, agraït al favor que li dispensa el *polític industrial*.

Sí, a Espanya apenes defensen l'actual situació, més que homes sense consciència política, els quals gasten totes les seves energies i talents en combatre's mútuament sols per a satisfer sa inmensa vanitat o sos interessos, mentre la nació va decandint-se contemplant amb ira i repugnancia tan indigne jòc.

Ses baralles parlamentaries no son mai per una idea ni per diferencies de criteri; sinó pel *jo*.

Fora beneiteria esperar encara qu' aquesta gent esmerçés ses activitats i sos talents al foment de la agricultura, de la industria, de les

vies de comunicació i dels canals per a regar.

Un Estat absorvent com el nostre, no procurarà mai despertar les adormides iniciatives i energies del país, reconeixent la més completa autonomia als Municipis i a les regions.

Els defensors del Estat actual de coses, no's creuen obligats a tasca més *enlairada i patriòtica* que sostindre a tota costa la Monarquia i la *unidad de la patria* pel compte que'ls té.

El país fa bé i demostra seny, al no creure que'l sistema monàrquic-unitari-parlamentari que l'ha portat de desastre en desastre i l'ha vexat tantes vegades, pugai aixecar-lo del estat d'abatiment i atràs en que es troba; però farà mal i demostrarà no tenir ànima, si es rendeix a un covard pessimisme que li serà funest.

Pensi Espanya en nostres redentors ideals republicans i autonomistes si vol reviscolar-se de veres i creure en un pervindre ditxós, segur i proper.